

mise suurenemine. Tulud riigi eelarves 1937/38. a. tõusid 99,7 milj. kr-le, ületades majanduskriisieelse kõrgseisu, 1928/29. a. eelarve 92,0 milj. kr. 7,7 milj. krooniga. Sellest tulude tõusust tiivustatuna koostati siis ka 1938/39. a. riigi algeelarve 99,3 milj. kr-le. Seda on juba täiendatud 4,1 milj. kr. ulatuses lisaeelarvega. Nii on see kogusummas seni tõusnud 103,4 milj. kr-le, saavutades rekordtaseme.

Kuid 1938/39. a. muutus riigi tulude laekumine eelmisest aastast siiski juba tunduvalt aeglasemaks. Riigi tulusid laekus 1938/39. a. eelarve esimesel poolel (aprillist septembrini) 51,7 milj. kr. e. a. sama aja 50,9 milj. kr. vastu, näidates seega kuue kuu jooksul tõusu 0,8 milj. kr. ehk 1,7%. Üheksa kuu jooksul on olnud aga enamlaekumisi 3,5 milj. kr. ehk 4,6%, kuna varemalt see protsent oli tunduvalt suurem.

Tulud maksudest, tollidest, aktsiisidest ja muilt eramajanduse aladelt on järjekindlasti tõusnud, kuid seevastu on need langenud mitmesugustelt riigi ettevõttele, riigi kapitalidelt ning samuti riigi maadelt, metsadelt ja vetelt. Ka raudteetulud on 1938/39. a. eelarve 9 kuu jooksul tõusnud vaid 2%. Et viimaseil aastail on riigi bruto-eelarvest eraldatud terve rida riiklikke ettevõtteid ja et vastavalt oma iseseisvumisele puhtakasu riigikassale andmise kõrval need ettevõtted püüavad endale koguda reserve, siis sellelgi põhjusel on vähenenud riigi tulud neist allikaist. Kuid teisest küljest osutub veel varaseks lõppotsuse tegemine riigi poolt asutatud ettevõtete tulukuse suhtes, sest need käitised on töötanud veel vähe aega.

Riigi kuludest moodustasid meil 1938/39. a. 51,7% sõja- (21,5%) ja teedeministeeriumi kulud (30,2%) ning samadele ministeeriumidele on nähtud ette 1939/40. a. eelarves, mille kogusumma 105,9 milj.